

CENTAR ZA CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE
EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

**PRVA OBAVIJEST O EDUKACIJI:
EKSPRESIVNE ART TERAPIJE U EDUKACIJI I REHABILITACIJI – MODUL I**

Poštovane kolegice i kolege!

Centar za cjeloživotno obrazovanje Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (ERF) Sveučilišta u Zagrebu s velikim Vas zadovoljstvom poziva na sudjelovanje u edukaciji „**Ekspresivne art terapije u edukaciji i rehabilitaciji – Modul I**“.

Edukaciju izvode izv. prof. dr. sc. Renata Martinec, doc. dr. sc. Damir Miholić, dr. sc. Ana Katušić i Margareta Vidmar, mag. rehab. educ.

Cilj edukacije je usmjeren na usvajanje bazičnih znanja i specifičnih tehnika iz područja primjene ekspresivnih art terapija u okviru 4 tematska područja: **psihodrama, likovna terapija, muzikoterapija i terapija pokretom i plesom**. U tu svrhu, u okviru 24 sata radionica/praktičnog rada biti će obrađeni različiti pristupi koji mogu doprinijeti boljem razumijevanju vlastitih i tuđih psihoemocionalnih reakcija, posrednom izražavanju vlastitih emocionalnih stanja i potreba, stjecanju uvida u problemsku situaciju, te otkrivanju novih obrazaca djelovanja i ponašanja.

Edukaciju priznaje i boduje Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora (HKER).

Edukacija će se održati 18., 19., 25. i 26. studenog 2016. godine na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (Borongajska cesta 83f, 10 000 Zagreb), dvorana Mljet (zgrada Centra za rehabilitaciju).

Edukacija se također može održavati u drugim gradovima ukoliko pojedina ustanova (ili više njih) lokalno prijavi minimalan broj polaznika. U tom se slučaju termin i cijena edukacije dogovaraju posebno.

Minimalan broj polaznika je 15, a maksimalni 20.

Ukoliko se prijavi više od 20 polaznika, organizirat će se novi termin održavanja edukacije.

U nastavku su navedene sve relevantne informacije o edukaciji, a obrazac za prijavu moguće je naći na web-stranici Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta – pod Aktualne edukacije Centra za cjeloživotno obrazovanje.

Edukacija je osmišljena na temelju dosadašnjih pozitivnih iskustava koja su pokazala da ekspresivne art terapije mogu predstavljati vrijedan pristup u radu s djecom i odraslima u različitim edukacijskim i rehabilitacijskim uvjetima. U tom smislu, nadamo se da ćete prepoznati važnost i korisnost ove edukacije za Vaš budući rad!

Ispunjeni prijavni obrazac možete poslati e-mailom na: art.edu.reh@gmail.com

Radujemo se Vašem interesu i dolasku!

Srdačno,

Izv. prof. dr. sc. Renata Martinec
Doc. dr. sc. Damir Miholić
Voditelji edukacije

Doc.dr.sc. Neven Ricijaš
Voditelj Centra za cjeloživotno obrazovanje

OPIS EDUKACIJE:

EKSPRESIVNE ART TERAPIJE U EDUKACIJI I REHABILITACIJI – MODUL I

Organizacijski voditelji/i edukacije

Izv. prof. dr. sc. Renata Martinec

Doc. dr. sc. Damir Miholić

Izvoditelj/i edukacije

Izv. prof. dr. sc. Renata Martinec

Diplomirala, magistrirala i doktorirala na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu (ERF) Sveučilišta u Zagrebu. Radi kao izvanredni profesor na istom fakultetu na *Odsjeku za motoričke poremećaje, kronične bolesti i Art-terapije*. Sudjeluje u realizaciji određenog broja kolegija kao što su „Praktikum iz kreativne terapije II“, „Psihosomatika i metode kliničke procjene“, te „Uvod u komplementarne terapije“. Završila je četverogodišnju edukacije iz *psihoterapije pokretom i plesom* prema programu *Evropskog udruženja za terapiju pokretom i plesom*. Sudjelovala u realizaciji različitih domaćih i stranih znanstvenih i stručnih projekata. Također je suradnica *Kabineta za psihoterapiju* Centra za rehabilitaciju organiziranog pri ERF-u Sveučilišta u Zagrebu.

Doc. dr. sc. Damir Miholić

Radi kao docent na *Odsjeku za motoričke poremećaje, kronične bolesti i art terapije* Edukacijsko - rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nositelj je nekoliko kolegija na preddiplomskom i diplomskom studiju („*Kreativna terapija*“, „*Praktikum iz psihodrame*“ i dr.). Završio je edukaciju iz *psihodramske terapije* i dugogodišnji je vanjski suradnik *Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih*. Bio je voditelj niza dramskih i psihodramskih radionica u Hrvatskoj i inozemstvu. Suradnik je *Kabineta za psihoterapiju* Centra za rehabilitaciju organiziranog pri ERF-u Sveučilišta u Zagrebu. Autor je i koautor više znanstvenih i stručnih radova.

Dr. sc. Ana Katušić

Doktorirala je 2012. godine na Hrvatskom institutu za istraživanje mozga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na temu učinka zvuka na motoričke funkcije u djece s cerebralnom paralizom. Radi kao rehabilitator u Dnevnom centru za rehabilitaciju „Mali dom – Zagreb“ gdje primjenjuje tehnike neurološke muzikoterapije u senzomotoričkoj rehabilitaciji. Predsjednica je Hrvatska udruga muzikoterapeuta (HUM). Pozvani je predavač i voditelj radionica na međunarodnim konferencijama iz primjene glazbe u neurorehabilitaciji u Finskoj, Estoniji i Poljskoj.

Margareta Vidmar, mag. rehab. educ.

Diplomirala na Edukacijsko rehabilitacijskom fakultetu, magistrirala psihotraumatologiju na Medicinskom fakultetu te završila Školu slikarstva Agora. Od 2002. radi u Dnevnom centru za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb“ kao likovna terapeutkinja i voditeljica kreativnih i socijalno angažiranih umjetničkih projekata. Suradnica je Odsjeka za motoričke poremećaje, kronične bolesti i art terapije na Edukacijsko - rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Drži edukacije iz područja primjene umjetničkih medija u području rehabilitacije, terapije i integracije. Od 1998. godine djeluje kao umjetnica i izlaže na samostalnim i skupnim izložbama u zemlji i svijetu.

Polaznici kojima je edukacija namijenjena i uvjeti za upis

Edukaciju **Ekspresivne art terapije u edukaciji i rehabilitaciji - Modul I** mogu pohađati stručnjaci sljedećih profila: edukacijski rehabilitatori, logopedi, socijalni pedagozi, učitelji, odgojitelji, radni terapeuti, psiholozi, pedagozi, socijalni radnici i drugi stručnjaci društvenog i/ili humanističkog usmjerenja. Minimalni uvjet za sudjelovanje je završeni sveučilišni preddiplomski studij iz područja društvenih i/ili društveno-humanističkih znanosti.

Minimalan broj polaznika za koji će se edukacija realizirati je 15, a maksimalan broj polaznika je 20. Ukoliko se prijavi više od 20 polaznika, organizirat će se novi termin održavanja edukacije.

Duljina edukacije/trajanje

Datum održavanja edukacije: 18. - 19. studeni i 25. - 26. studeni 2016.

Edukacija traje ukupno 24 sata radionica/praktičnog rada, a izvodi se prema sljedećem rasporedu:

- Petak, 18. studeni: od 14 do 20h - **Psihodrama**
- Subota, 19. studeni: od 10 do 16h – **Likovna terapija**
- Petak, 25. studeni: od 14 do 20 h - **Muzikoterapija**
- Subota, 26. studeni: od 10 do 16h – **Terapija pokretom i plesom**

Mjesto održavanja edukacije

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Dvorana „**MLJET**“ (zgrada Centra za rehabilitaciju)

Znanstveno-učilišni kampus Borongaj

Borongajska cesta 83f, 10 000 Zagreb

<http://www.erf.unizg.hr/hr/kontakt>

Edukacija se također može održavati u drugim gradovima ukoliko pojedina ustanova (ili više njih) lokalno prijavi minimalan broj polaznika. U tom se slučaju termin i cijena edukacije dogovaraju posebno.

Sadržaj edukacije/teme

Sadržaji edukacije usmjereni su na usvajanje određenih specifičnih tehnika iz područja primjene ekspresivnih art terapija u cilju osvještavanja, izražavanja i prorade emocionalnog iskustva u radu s djecom i odraslima u okviru cjelovitog edukacijsko-rehabilitacijskog procesa. Kroz različite tematske cjeline biti će obrađeni različiti pristupi koji mogu doprinijeti boljem razumijevanju vlastitih i tuđih psihoemocionalnih reakcija, posrednom izražavanju vlastitih emocionalnih stanja i potreba, stjecanju uvida u problemsku situaciju, te otkrivanju novih obrazaca djelovanja i ponašanja. Svrha je ovih pristupa da se, u okviru kreativnog procesa, potakne razumijevanje uzročno-posljedičnog principa i preuzimanje aktivne uloge u razrješavanju problemskog iskustva, te shodno tome djeluje na interpersonalnu komunikaciju, grupnu dinamiku i usvajanje pozitivne slike o sebi.

Edukacija obuhvaća 4 tematska područja:

1. Psihodrama:

Prezentiranje mogućnosti dramskog/psihodramskog rada u cilju poticanja verbalnog i neverbalnog emocionalnog izražavanja. Kroz primijenjene dramske igre, fizičko i glasovno izražavanja, improvizirane igre uloga, te kroz primjenu različitih dramskih/psihodramskih tehnika u proradi teme unutar zamišljene dramske realnosti, sudionici će kroz vlastito iskustvo dobiti uvid u mogućnosti drame kao metode koja potiče spontanost i kreativnost, samopouzdanje, izražavanje osjećaja i razmišljanja. Teme koje će biti prorađene su slijedeće: Simbolički jezik u igrama uloga; Struktura aktivnosti (zagrijavanje, oblikovanje i prezentacija teme, dramske/psihodramske tehnike, zatvaranje aktivnosti); Primjena u različitim problemskim područjima.

2. Likovna terapija:

Edukacija će uvesti stručnjake u osnovna znanja o povijesti razvoja art terapije, definiciji i teorijskim postavkama, ulozi art terapeuta, planiranju i ciljevima art terapijskog procesa, strukturi seansi, metodama i likovnim tehnikama, likovnim materijalima i njihovim terapijskim svojstvima, temama, evaluaciji, kao i likovnim elementima, likovnom jeziku i razvoju likovnog izražavanja. Nadalje će i teoretski i praktično objasniti načine primjene art terapijskih metoda i tehnika u poticanju verbalne i neverbalne ekspresije i mogućnosti njihove primjene u edukacijsko-rehabilitacijskom radu.

Tijekom praktičnog dijela polaznici će steći iskustvo sudjelovanja i stvaranja u grupnoj art terapijskoj seansi; voditi likovni dijalog, isprobati projektivne art terapijske tehnike, zajednički stvarati na temu arhetipa i učiti evaluirati obilježja likovnog procesa i likovnog

---

---

djela. Polaznici će istovremeno biti u ulozi klijenta i terapeuta kako bi osvijestili položaj klijenta i ulogu terapeuta te uvidjeli potencijal stvaralačkog procesa i upotrebe likovnog medija u edukacijsko-rehabilitacijskom radu.

3. Muzikoterapija:

Modul muzikoterapije upoznati će polaznike s osnovama muzikoterapije, njenim modelima i teorijskim pravcima. Objasniti će ulogu muzikoterapeuta te važnost kreiranja terapijskog odnosa i prostora. Nadalje će upoznati polaznike s improvizacijskim i neurološkim tehnikama muzikoterapije te prikazati njihovu primjenu u edukacijskom i rehabilitacijskom radu. Planiranje muzikoterapijskog procesa. Kreiranje aktivnosti s elementima muzikoterapije sukladno postavljenim edukacijsko-rehabilitacijskim ciljevima.

4. Terapija pokretom i plesom:

Analiza i interpretacija različitih aspekata tjelesnog doživljaja kao što su *pokret, fiziološke senzacije, mimika, gesta, pantomima, dodir...* u povezanosti s različitim kvalitetama emocionalnog doživljaja. Usvajanje znanja o bazičnim elementima dinamike pokreta. Prezentiranje specifičnih tehnika terapije pokretom i plesom kao što su *imitacija, zrcaljenje, simbolizacija tijelom, autentični pokret* u cilju poticanja emotivne, kognitivne, socijalne i tjelesne integracije životnog iskustva. Obrada nekih osnovnih elemenata kinestetičke empatije i tjelesnog simboličkog jezika koji su usmjereni na interpersonalno razumijevanje i prilagođavanje.

Ishodi učenja koji se stječu uspješnim završetkom edukacije

Po završetku ovog modula, polaznici će moći:

- ✓ razumjeti dramski doživljaj i koncept uloge kao antropološku kategoriju
  - ✓ primijeniti neke dramske/psihodramske postupke i tehnike u edukacijskom i rehabilitacijskom kontekstu
  - ✓ prepoznati tipičan/atipičan razvoj likovnog izražavanja djeteta
  - ✓ razumjeti koncept art terapije i načine primjene art terapijskih metoda i tehnika u edukaciji i rehabilitaciji
  - ✓ prepoznati obilježja likovnog procesa i obilježja likovnog rada na kojima se temelji kvalitativna analiza
  - ✓ razlikovati muzičku edukaciju od muzikoterapije
  - ✓ prepoznati improvizacijske i neurološke tehnike muzikoterapije
  - ✓ kreirati aktivnosti s elementima muzikoterapije sukladno edukacijsko-rehabilitacijskim ciljevima
  - ✓ prepoznati različite aspekte tjelesnog doživljaja i tjelesne ekspresije
  - ✓ razlikovati osnovne elemente dinamike pokreta (*effort-a*)
  - ✓ provesti neke specifične tehnike terapije pokretom i plesom u odnosu na individualni profil kretanja i psihosocijalni status korisnika
-

Uvjeti za završetak edukacije

Kako bi polaznik uspješno završio edukaciju treba biti prisutan na sve 4 radionice u cijelosti (nije moguće pohađati edukaciju parcijalno), te aktivno sudjelovati na svim radionicama.

Oblik potvrde o završenoj edukaciji

Po završetku edukacije, polaznici koji su ispunili uvjete, dobit će potvrđnicu Centra za cjeloživotno obrazovanje Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta o završenoj edukaciji.

Bodovi / Komora

Edukaciju priznaje i boduje Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora (HKER).

Cijena edukacije/kotizacija

Cijena edukacije iznosi **2.000,00 kn** (PDV je uključen u cijenu)

Kotizacija uključuje:

- 24 sata edukacije,
- edukativne materijale,
- potvrđnicu o završenoj edukaciji,
- osvježanje tijekom pauzi (kava, čaj, sokovi, voće, grickalice).

Način plaćanja kotizacije

Kotizacija se plaća uplatom na žiro račun Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta

Borongajska cesta 83f

10 000 Zagreb

Žiro račun - IBAN: HR8723600001101355137

Poziv na broj: OIB platitelja (ovisno plaća li polaznik ili ustanova)

Kontakt osobe za detaljnije informacije o edukaciji

Izv. prof. dr. sc. Renata Martinec

Doc. dr. sc. Damir Miholić

E-mail: art.edu.reh@gmail.com
